

dehuen sumar una pila de causes esdevingudas de algún temps ensá, com son el que á Italia del Nort s' exten, cada vegada més, la zona del sèu cultiu, á conseqüència dels desenganys que tenen ab la remolatxa sucrera; la crisis per que passa la industria en general; el desenrotllo que vá prenent l' expressat cultiu á la vehina nació francesa en virtut de las primas que el Govern concedeix al cultiu del líl y del cánem (1), que si bè no fá que 'ns l' importin encara, per rahó dels aranzels y 'l cambi de la moneda, no deixa l' augment de producció que tenen, comparat ab anys anteriors, de fer que 's fabriqui més jarcia (cordas enquitranadas), que 'ls nostres barcos compran al parar en els sèus ports, y per últim es causa de la depreciació del nostre cánem, la vida excessivament débil que porta la industria de jarcia nacional, que era la que consumía la major part d' aquest producte.

A todas aquestas causas, además de la calitat y á altres de menos importancia, se deu el que 'l cánem del Vallés no gosi de l' estima que en altres temps tenía, ja que 'l procedent d' Italia y 'ls citats vegetals textils no s' habian extés tan com ara, y com á medis, á mon entendre, apropiats pera fomentar l' expressat cultiu, m' atreveixo á proposar els següents:

1.er Ensajar llevors que 'ns donguin més rendiments dels que 'ns dona la classe de llevor que s' acostuma á sembrar, puig que si obtenim major pes ab els mateixos gastos, podrém vendre el cánem á menos preu, obtenint més beneficis.

2.^{on} Deixarlo fer més de lo que actualment se permet, esperant segarlo fins que perdi el color vert y vulgui pendre el groch. Pera conseguir dit objecte, convé sembrar llevors que vinguin primerencas, y adobarlas ab materias fertilisants que las fassin avensar tot lo lo possible, á fí de poderse madurar bè, sense perdre la oportunitat de sembrar darrera del cánem las monjetas.

3.er Fixarnos molt, pero moltíssim, en el amarar, donchs que tal com se fá generalment aquesta operació, es del tot deficient, unas vegadas per massa amararlo y otras per poch, desgraciant en un y

---

(1) A conseqüència de la gran disminució que 's notava á Fransa en el cultiu del cánem, el Govern determiná l' any 1892 fomentar dit cultiu concedint primas al líl y al cánem, consignant al efecte en el presupost 2.500,000 franchs. Els resultats de dita concessió se trobaren tot seguit, puig que segons las estadísticas, l' any 1898 se concedi per hectárea (2 quarteras, 8 quartans, 3 picotins) de terreno sembrat de cánem ó de líl, 95 frs., y la superficie total se calculava en unas 25.000 hectáreas, y l' any passat la prima fou de 66 frs., y 'l terreno total ocupat se calcula en molt més de 25 000 per cada un de dits cultius. De modo que en 4 ó 5 anys s' ha doblat la producció dels cultius textils á Fransa.